

Ekonomikas ministrija

DARBASPĒKA PIEPRASĪJUMA UN PIEDĀVĀJUMA PROGNOZES

Kokrūpniecības nozarē

Normunds Ozols

Ekonomikas ministrijas

Analītikas dienests

normunds.ozols@em.gov.lv

2020.gada 12.oktobris

Ekonomikas ministrija

AKTUĀLĀS TENDENCES DARBA TIRGŪ

EKONOMIKAS IZAUGSME

-8,9%

2020. gada 2. ceturksnī

AIZŅEMTĀS DARBAVIETAS

-4,5%

2020. gada 2. ceturkšņa beigās

REĢISTRĒTAIS BEZDARBS

8,3%

2020. gada augusta beigās

REĢISTRĒTO VAKANČU SKAITS

-43%

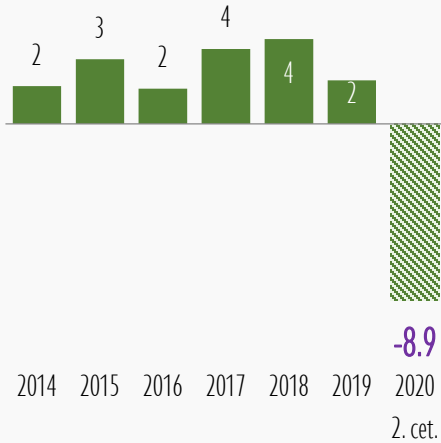
2020. gada augusta beigās

DARBA ALGA

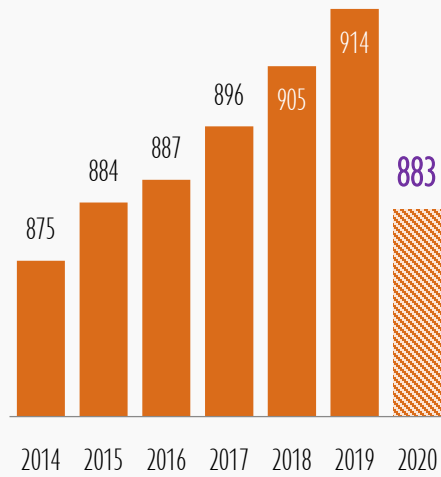
+5,6%

2020. gada jūnijā

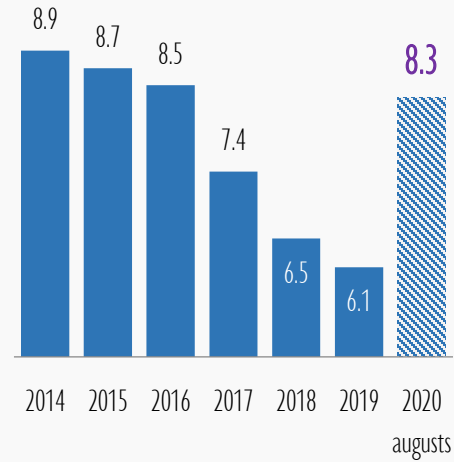
IKP, procentos

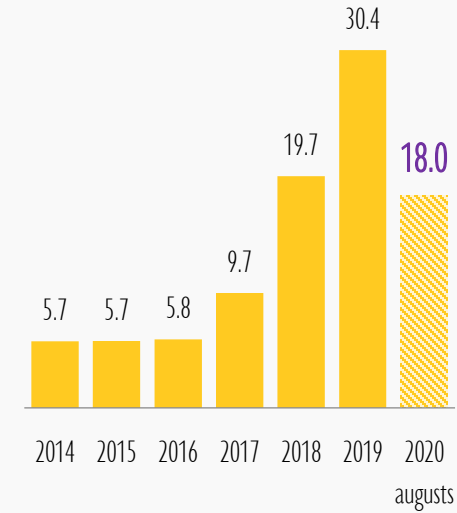
Aizņemto darbavietu skaits, tūkst.

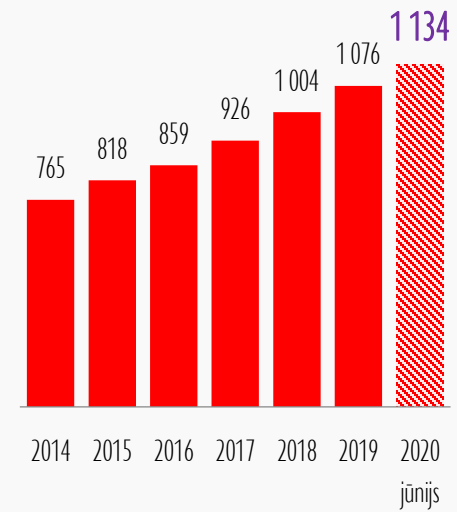
Reģistrētais bezdarba līmenis, %

Reģistrēto vakanču skaits, tūkst.

Vidēja bruto darba alga, EUR

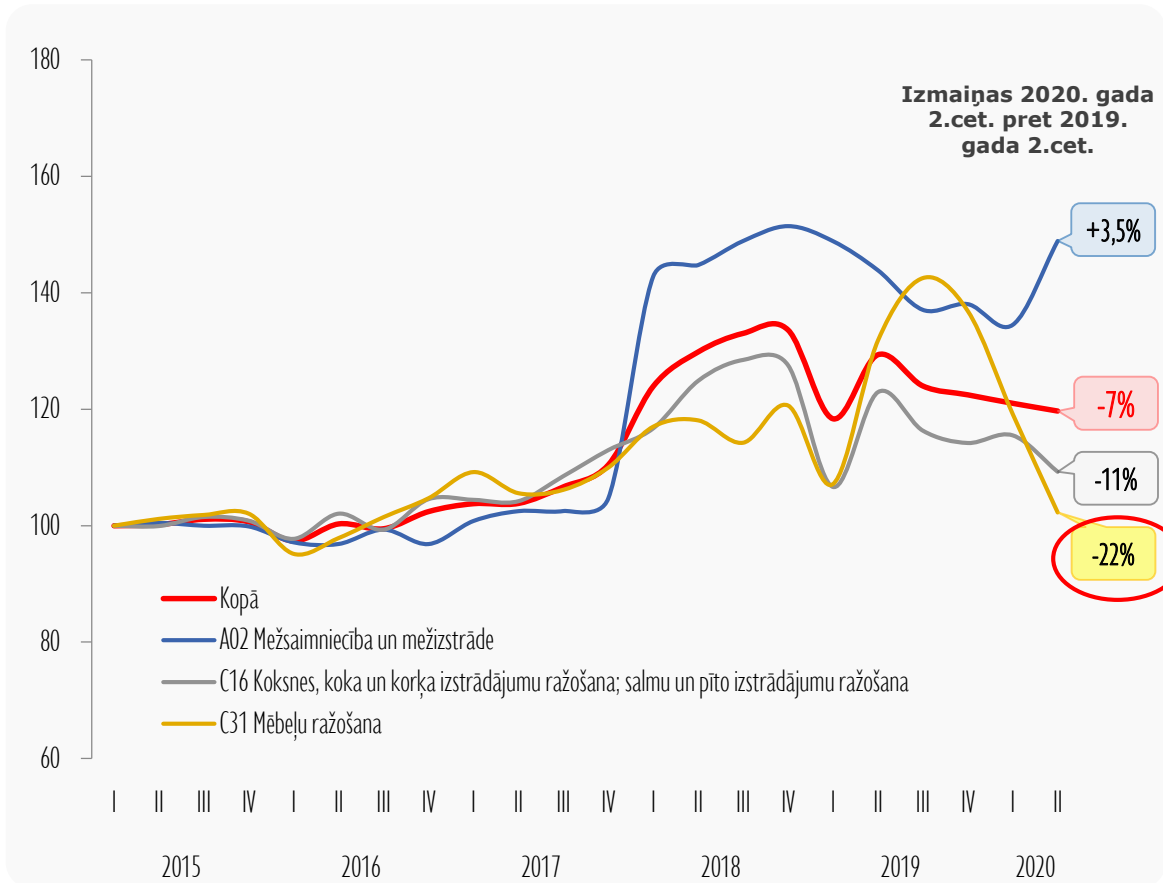

Ekonomikas ministrija

MEŽISTRĀDES UN KOKRŪPNIECĪBAS NOZARU ATTĪSTĪBA (Covid-19 ietekme)

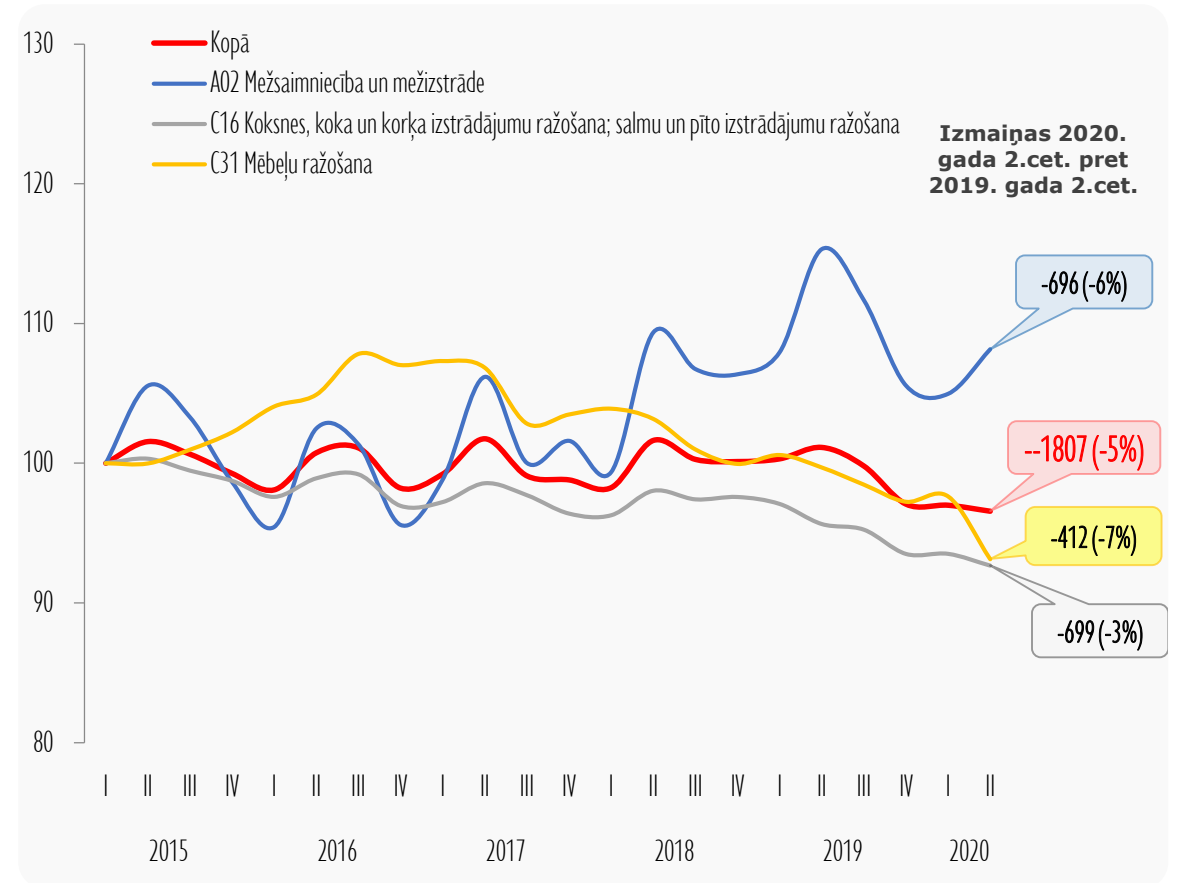
Mežsaimniecības un kokrūpniecības neto apgrozījums

sezonāli izlīdzināti dati, 2015. gada 1. ceturksnis=100

Aizņemto darbavietu skaita dinamika mežsaimniecības un kokrūpniecības nozarēs

2015. gada 1. ceturksnis=100

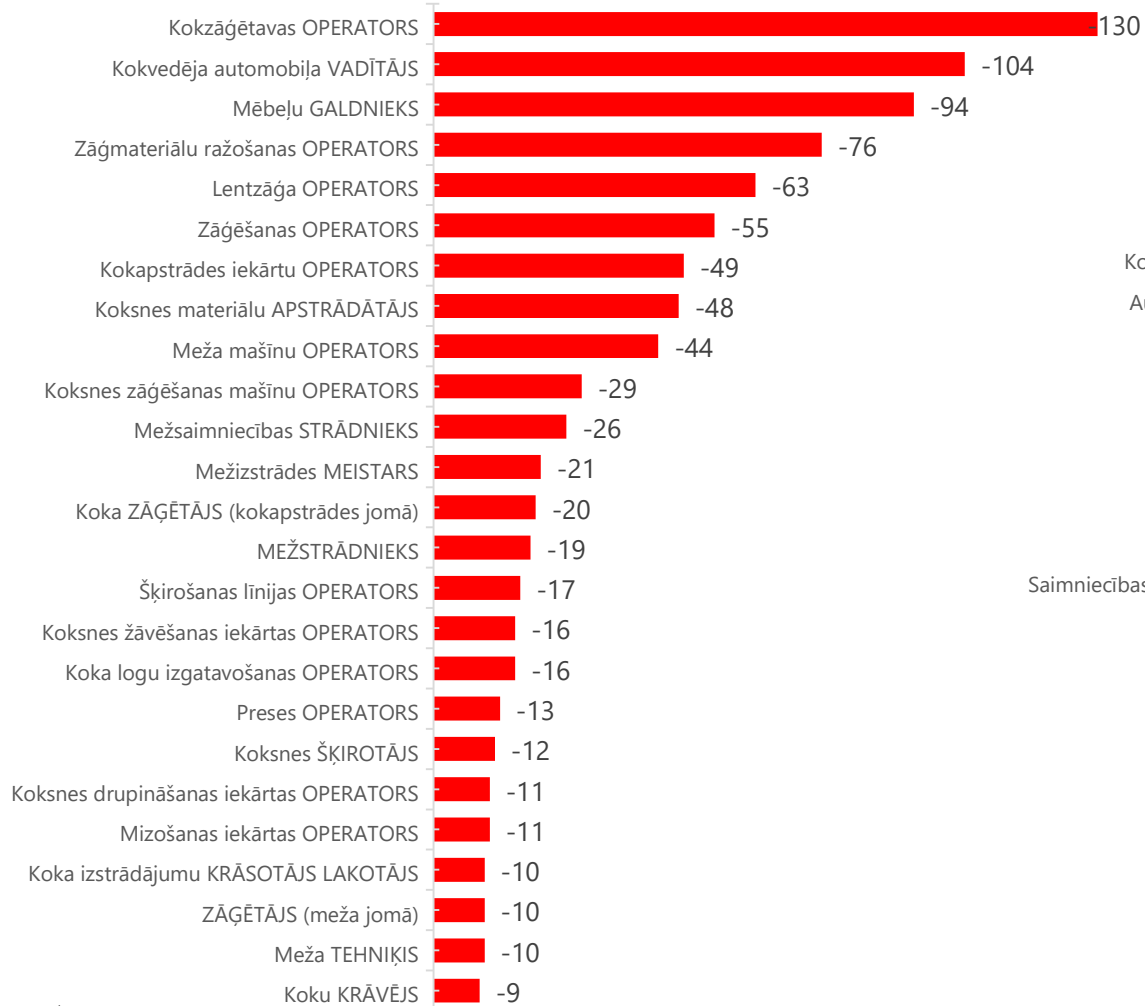

Ekonomikas ministrija

DARBASPĒKA PIEPRASĪJUMA IZMAIŅAS KOKRŪPNIECĪBAS NOZARES PROFESIJĀS (Covid-19 pandēmijas ietekme)

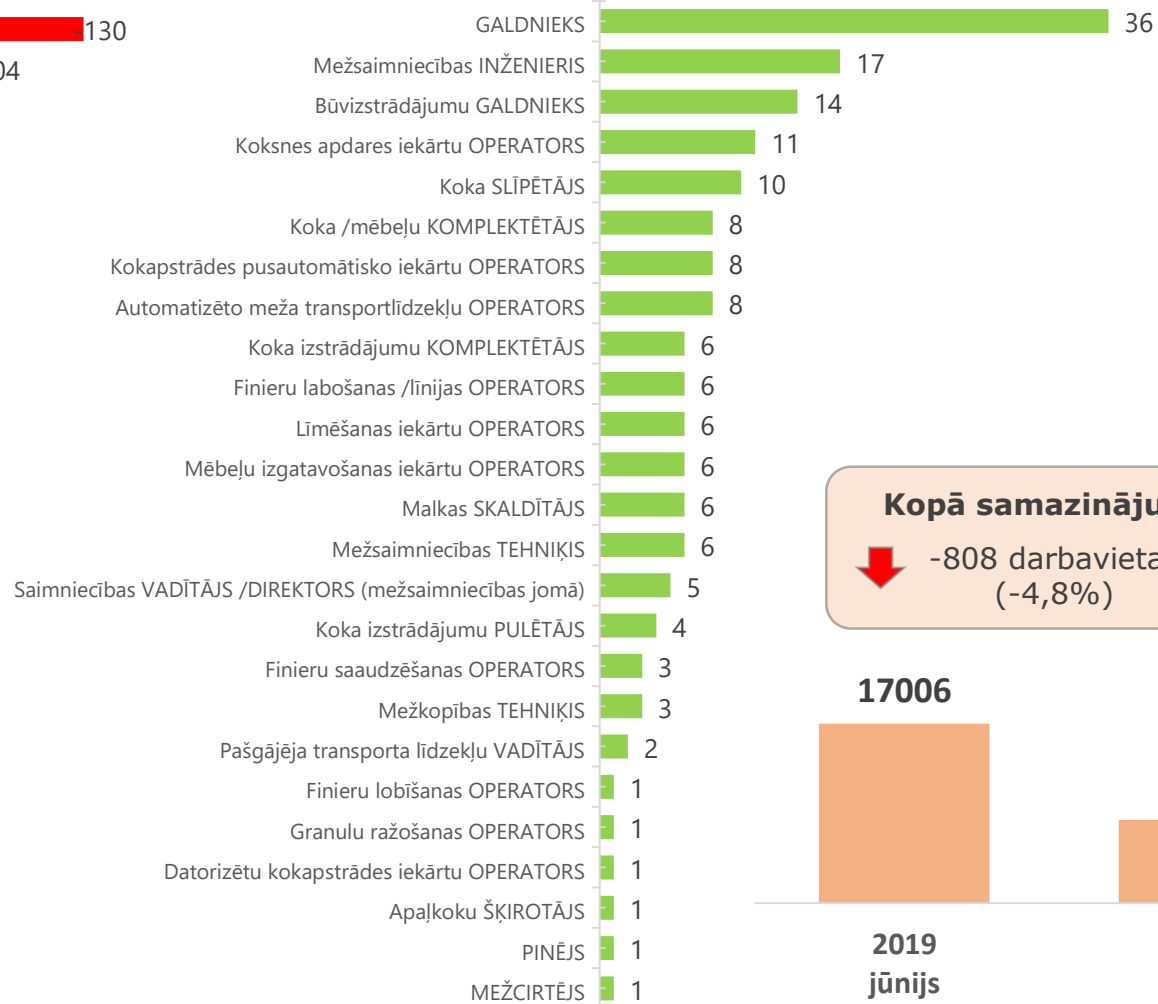
TOP 25 profesijas ar lielāko darbavietu skaita samazinājumu

2020. gada jūnijā, salīdzinot ar 2019. gada jūniju

TOP 25 profesijas ar lielāko darbavietu skaita pieaugumu

2020. gada jūnijā, salīdzinot ar 2019. gada jūniju

Kopā samazinājums:

↓ -808 darbavietas
(-4,8%)

17006

2019
jūnijs

16198

2020
jūnijs

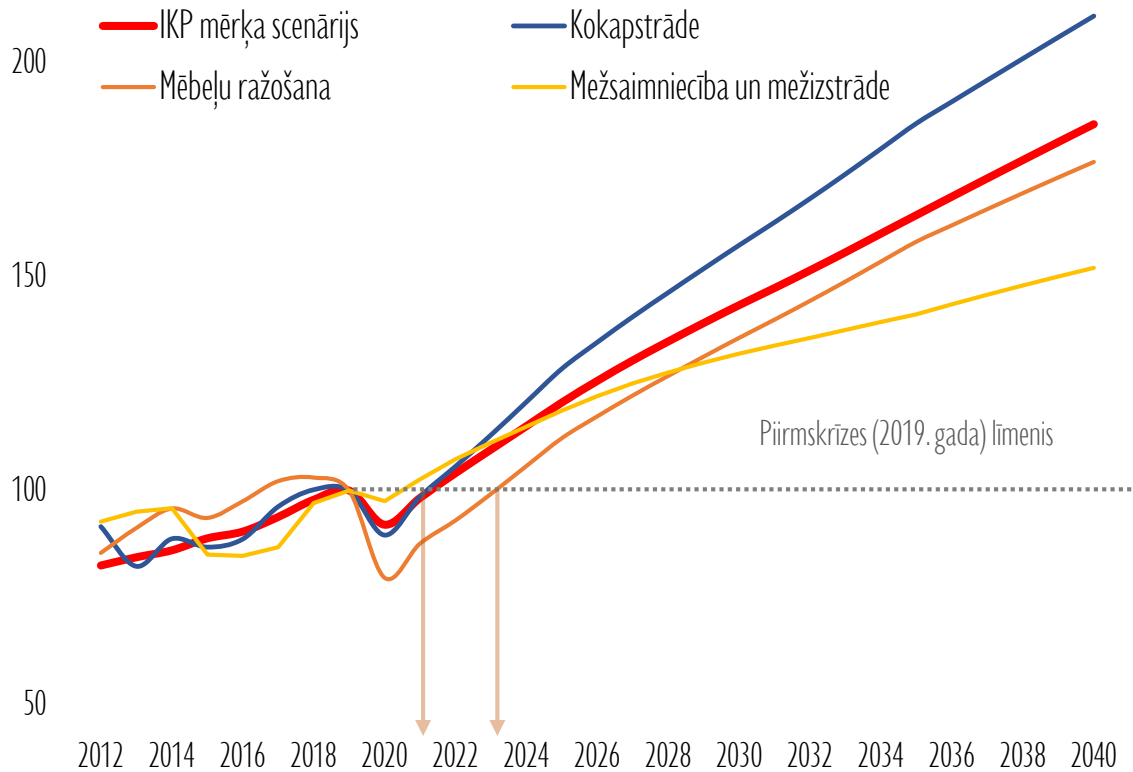

Ekonomikas ministrija

MEŽSAIMNIECĪBAS UN KOKRŪPNIECĪBAS NOZARU IZAUGSME (MĒRĶA SCENĀRIJS)

IKP un nozaru pievienoto vērtību dinamika

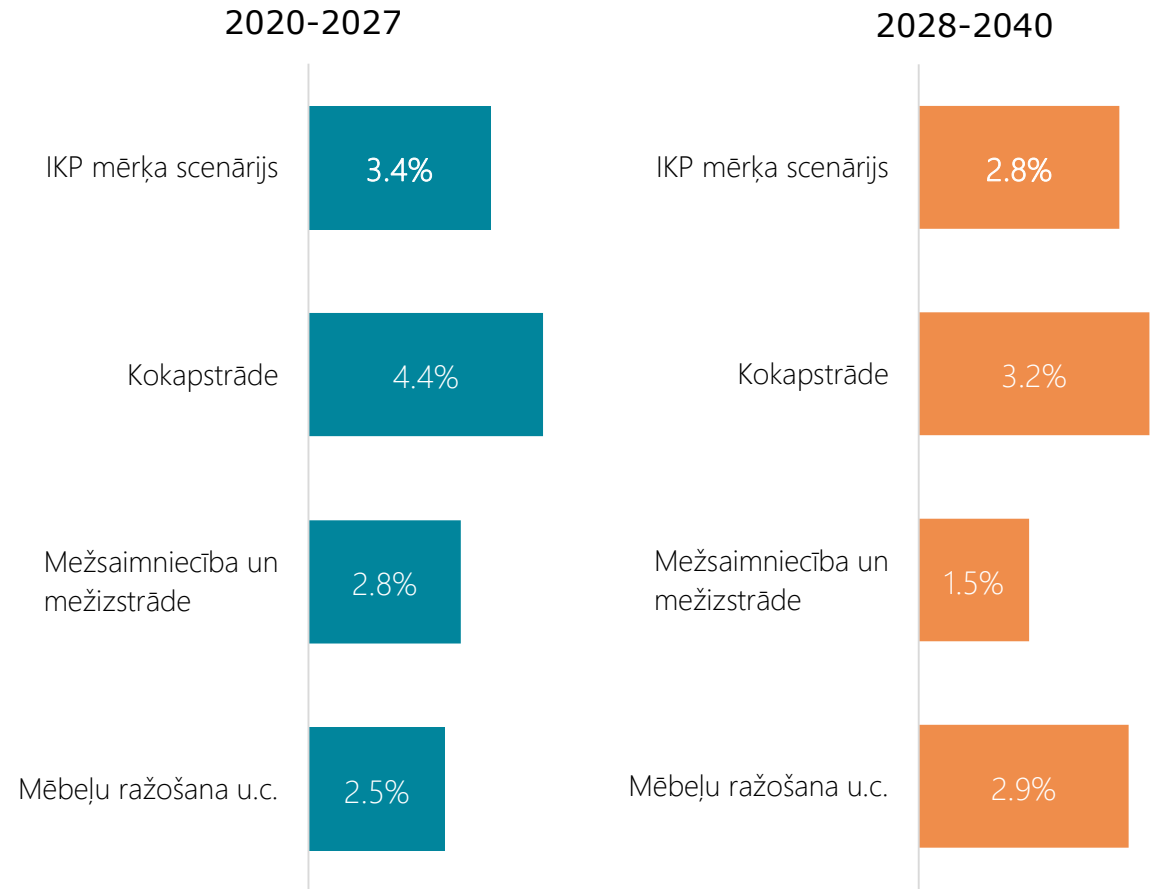
Salīdzināmās cenās, 2019.gads = 100

Avots: CSP, EM prognozes

IKP un nozaru izaugsme vidēji periodā

vidējais pieaugums gadā, procentos

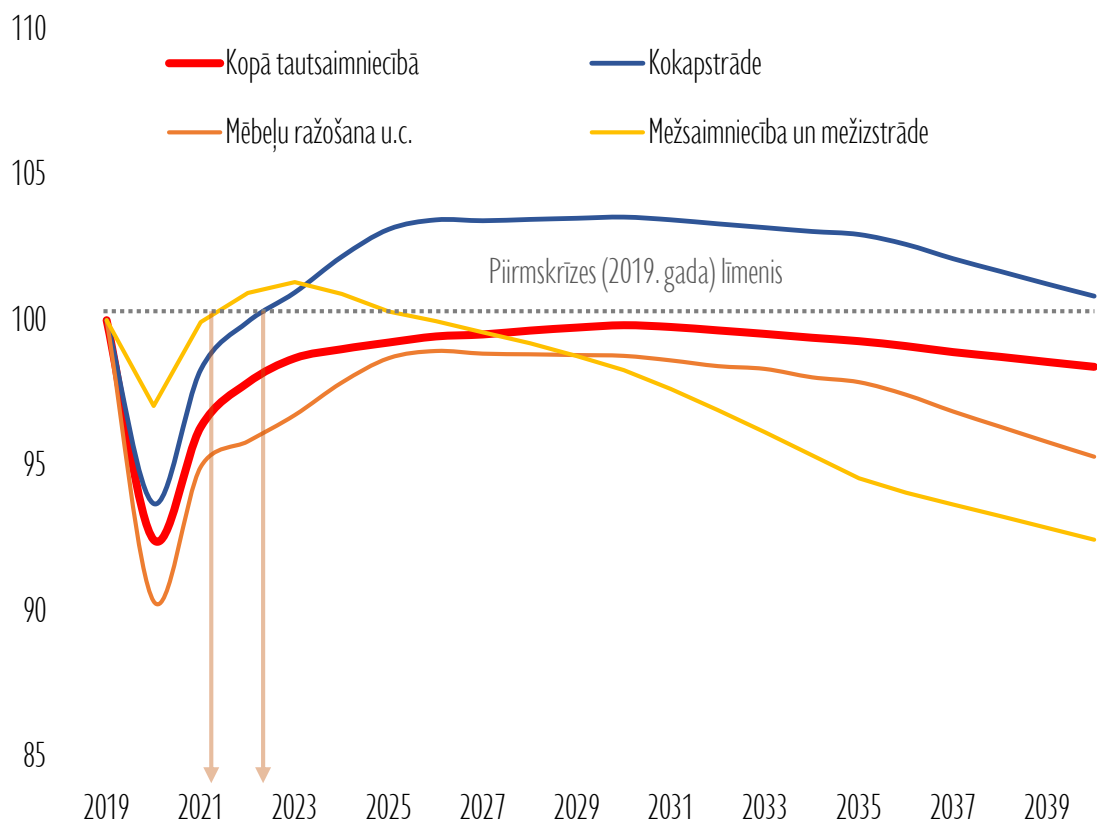

Ekonomikas ministrija

MEŽSAIMNIECĪBAS UN KOKRŪPNIECĪBAS NOZARU DARBASPĒKA PIEPRASĪJUMA PROGNOZES

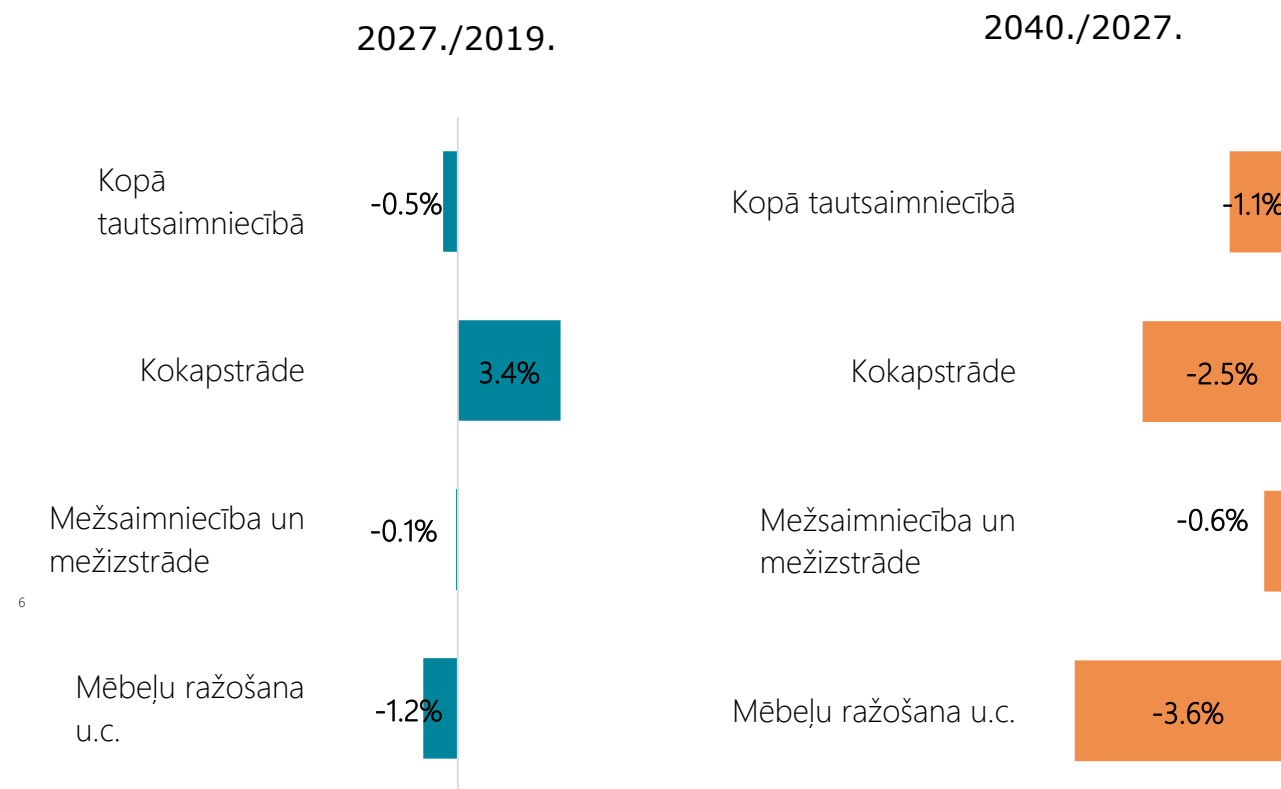
Nodarbināto skaita dinamika

procentos, 2019.gads = 100

Nodarbināto skaita izmaiņas

Izmaiņas periodā, procentos

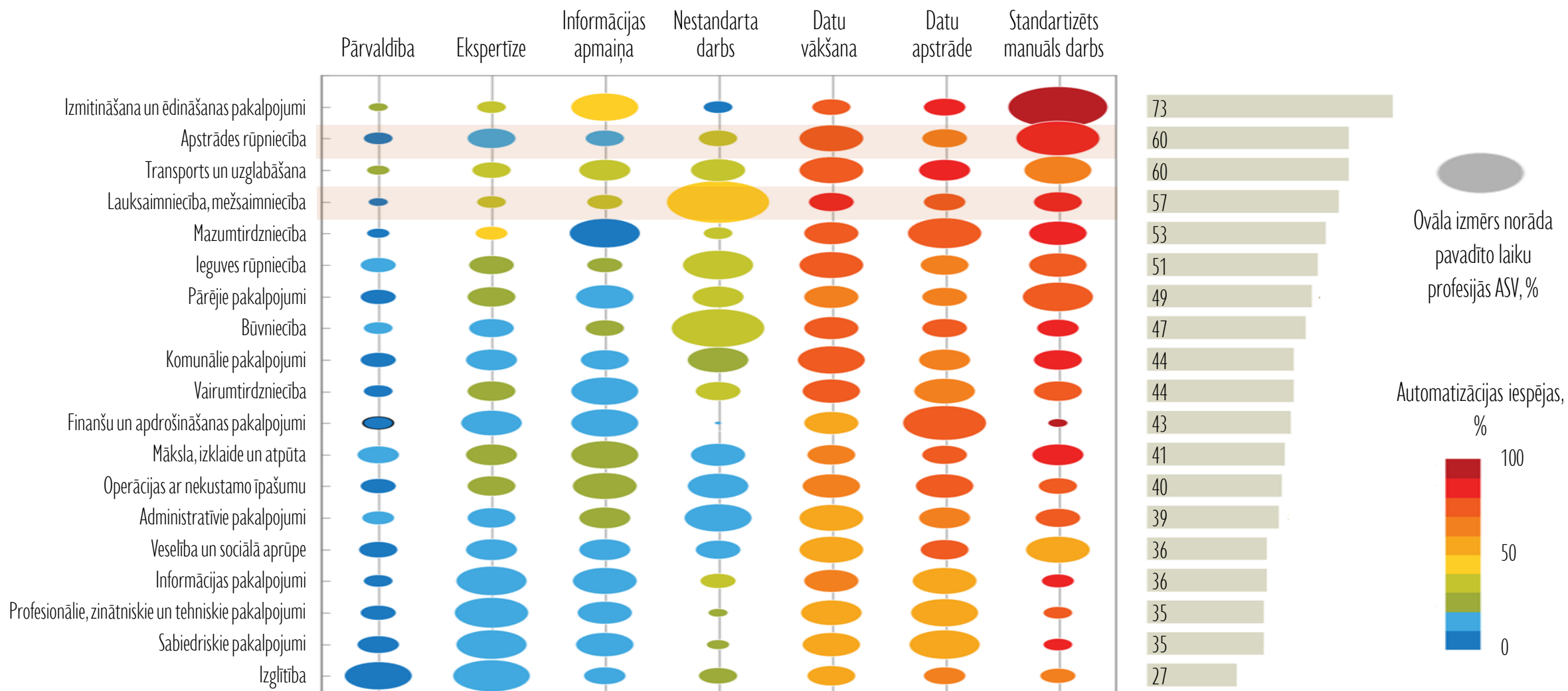

Ekonomikas ministrija

DARBA TIRGU ARVIEN VAIRĀK IETEKMĒS EKONOMIKAS DIGITALIZĀCIJAS UN DARBAVIETU AUTOMATIZĀCIJAS TENDENCES

Darbu automatizācijas potenciāls nozarēs

Avots: McKinsey, ASV Darba statistikas birojs

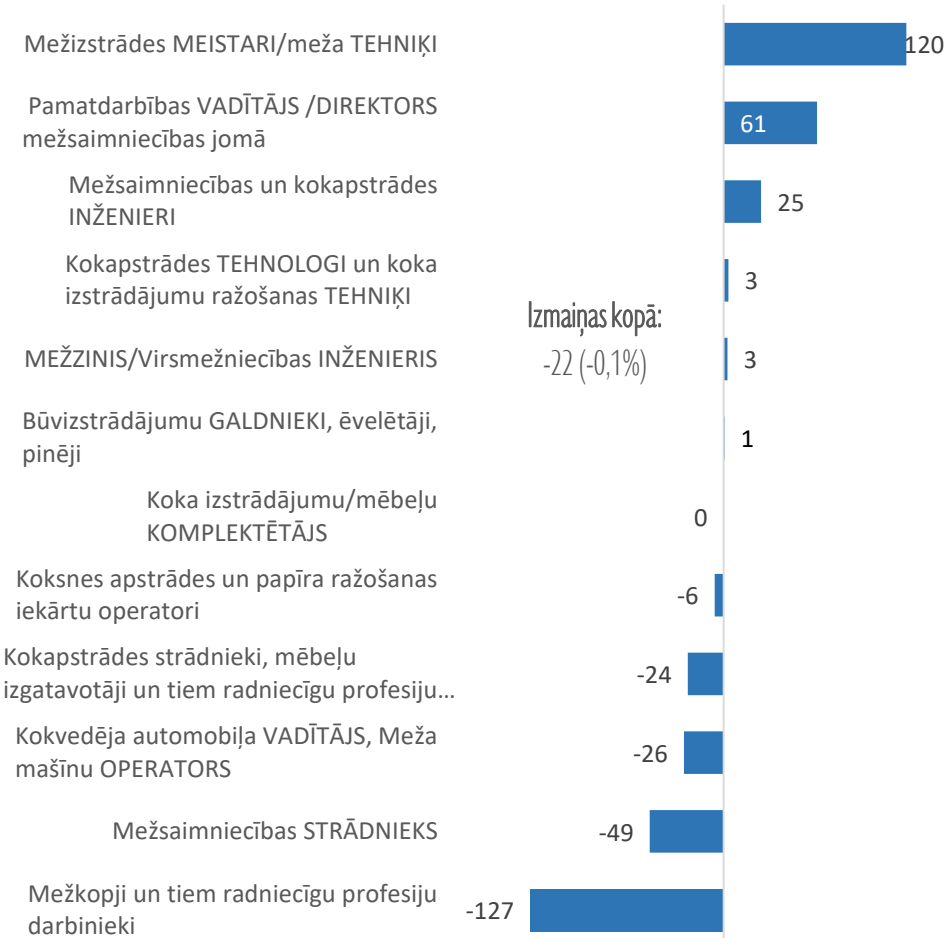
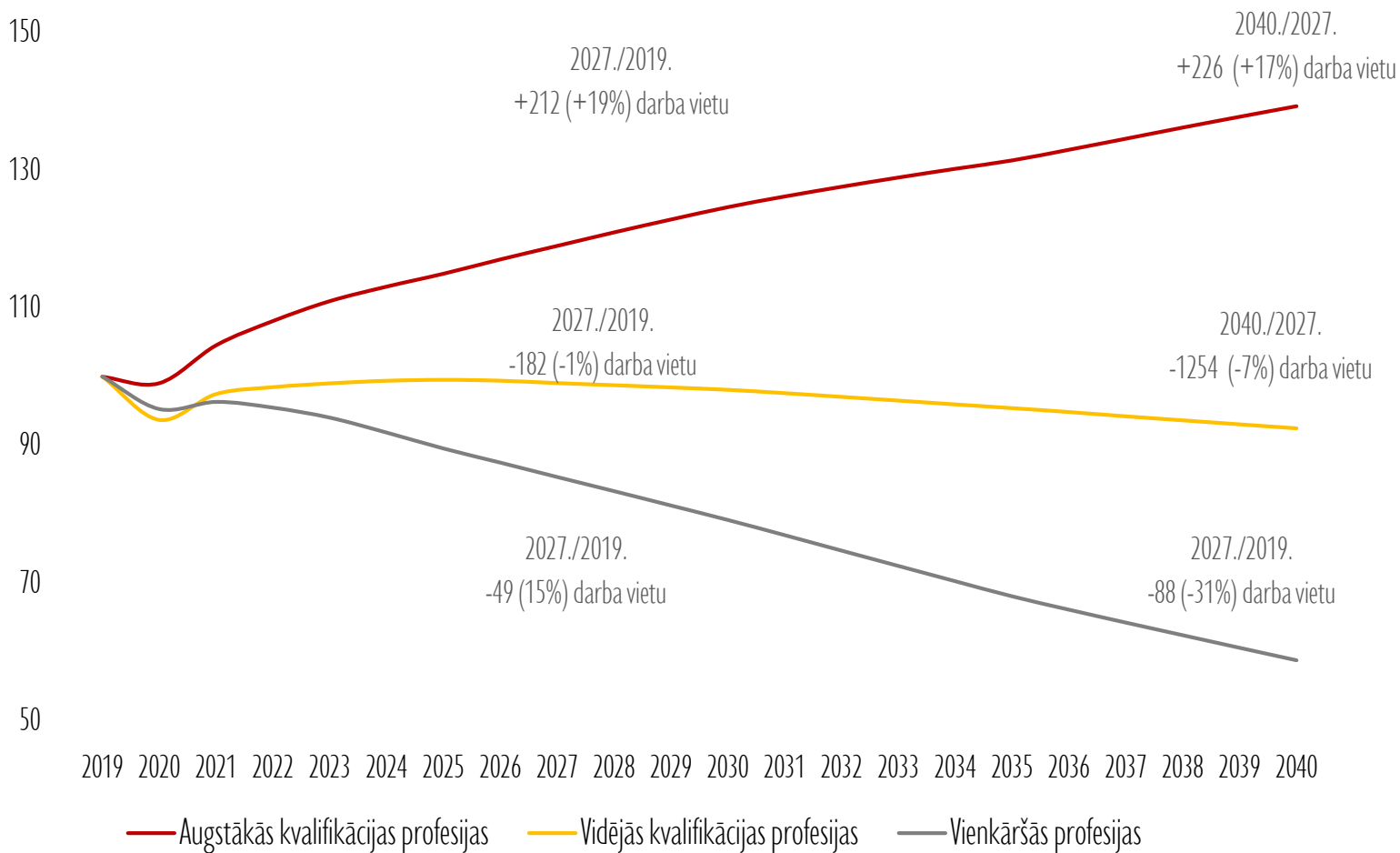
Ekonomikas ministrija

DARBASPĒKA PIEPRASĪJUMS MEŽISTRĀDES UN KOKRŪPNIECĪBAS NOZARU PROFESIJĀS

Darbaspēka pieprasījums kokrūpniecības nozares profesijās

Nodarbināto skaita dinamika, 2019.gads = 100

Nodarbināto skaita izmaiņas, 2027. gads pret 2019. gads

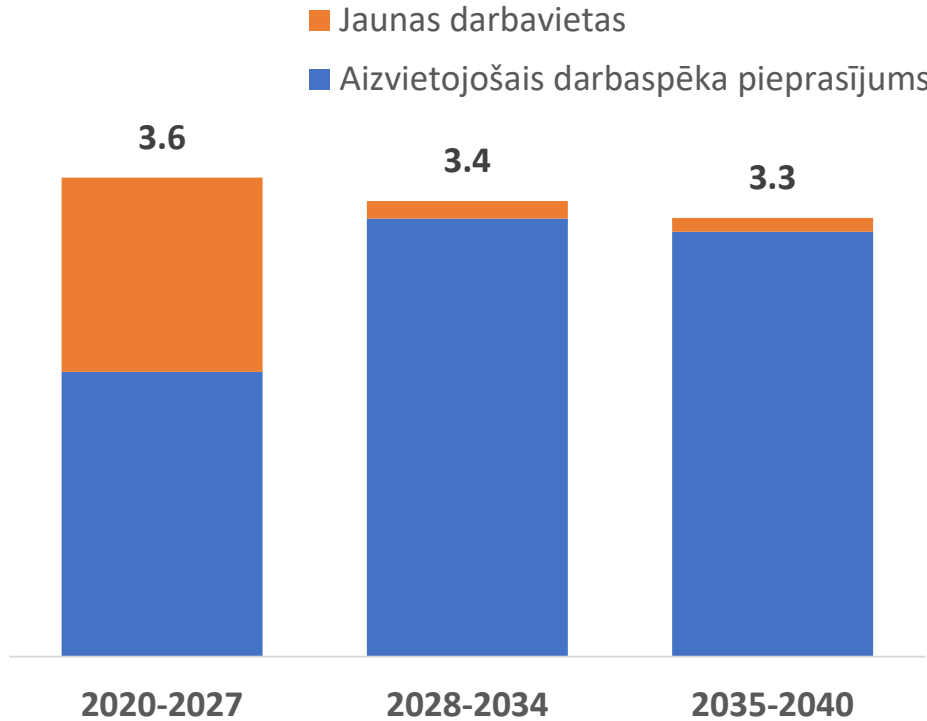

Ekonomikas ministrija

GALVENĀS DARBA IESPĒJAS RADĪS AIZVIETOJOŠAIS PIEPRASĪJUMS

Kopējās darba iespējas/vakanču skaits tūkstošos

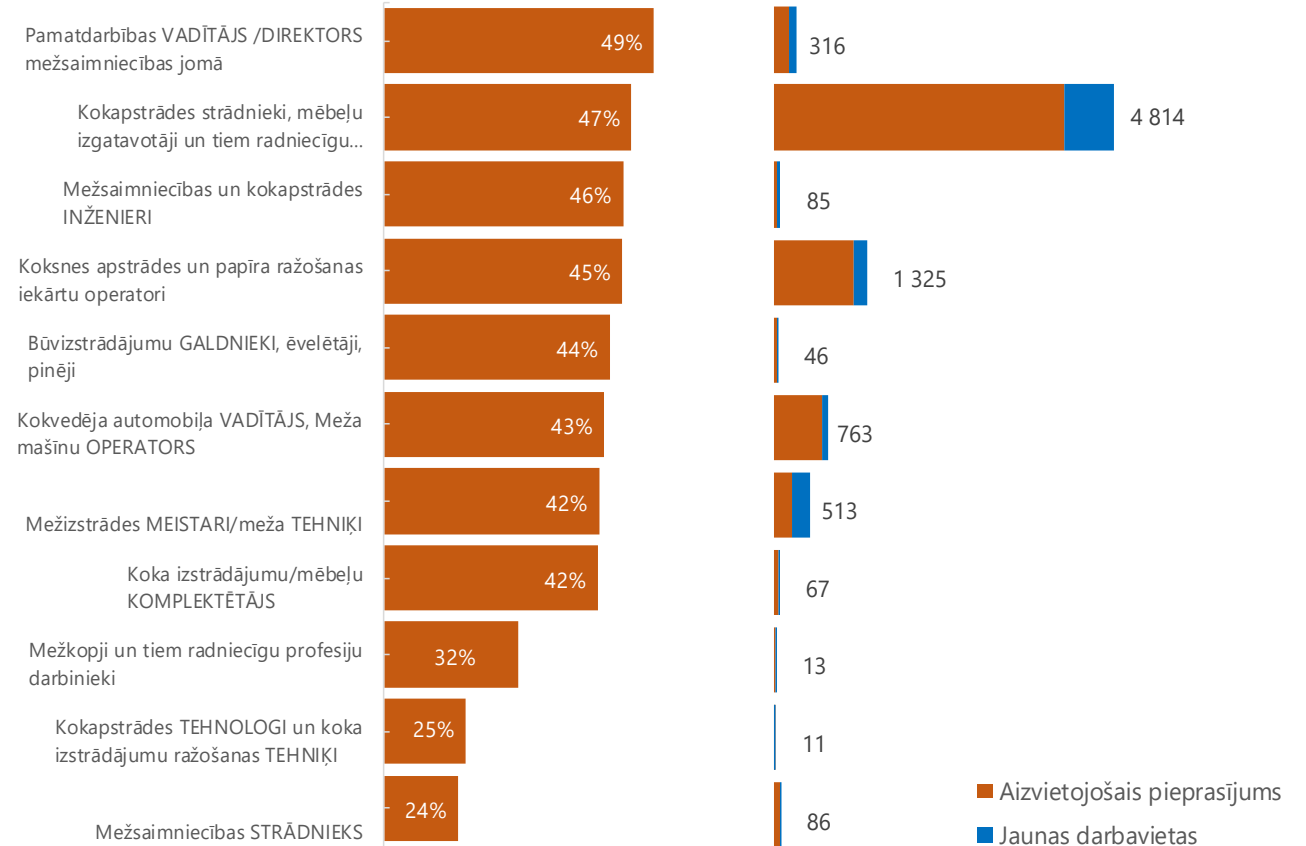

59% no visām vakancēm līdz 2027. gadam veidosies pateicoties aizvietojošajam pieprasījumam

Aizvietojošā darbaspēka pieprasījums pa profesijām līdz 2040. gadam

% no darbavietu skaita 2019. gadā

kopējās darba iespējas, tūkst. darbavietu

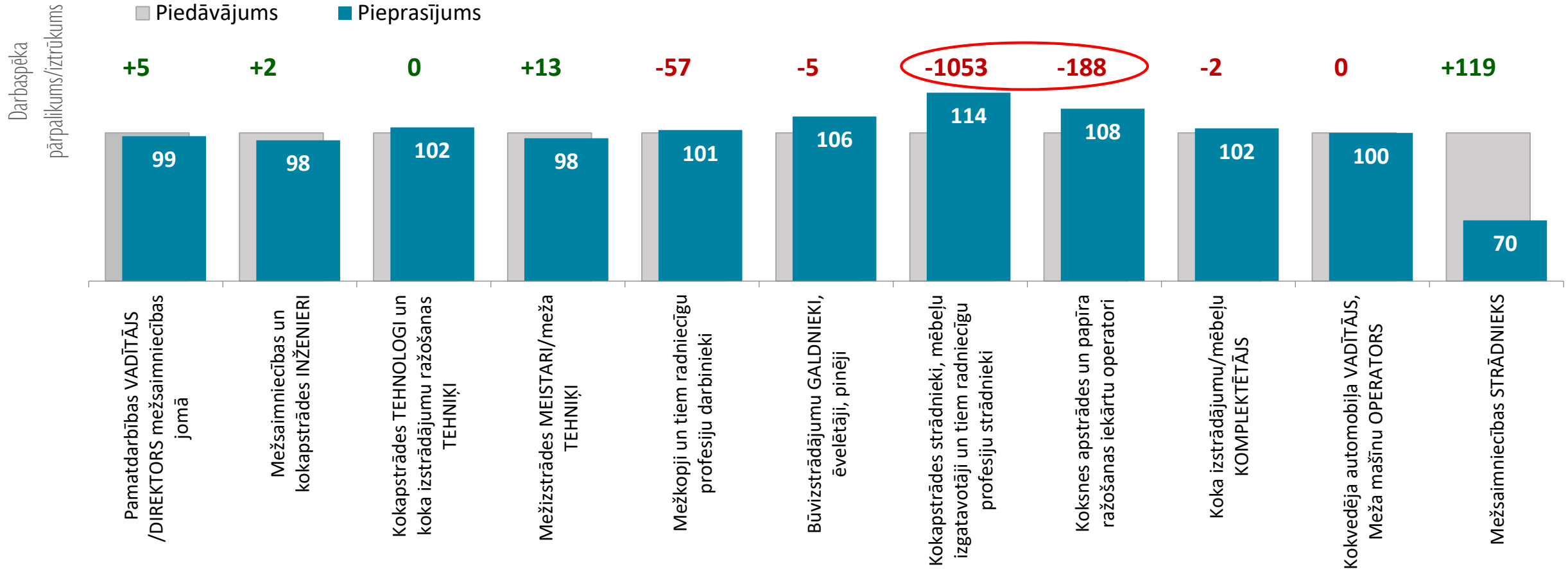

Ekonomikas ministrija

DARBASPĒKA PIETIEKAMĪBA KOKRŪPNIECĪBAS NOZARES SAISTĪTĀS PROFESIJĀS

Darbaspēka piedāvājuma un pieprasījuma attiecība 2027.gadā transporta un uzglabāšanas nozarē
procentos, pieprasījums pret piedāvājumu (rādītājs >100= iztrūkums)

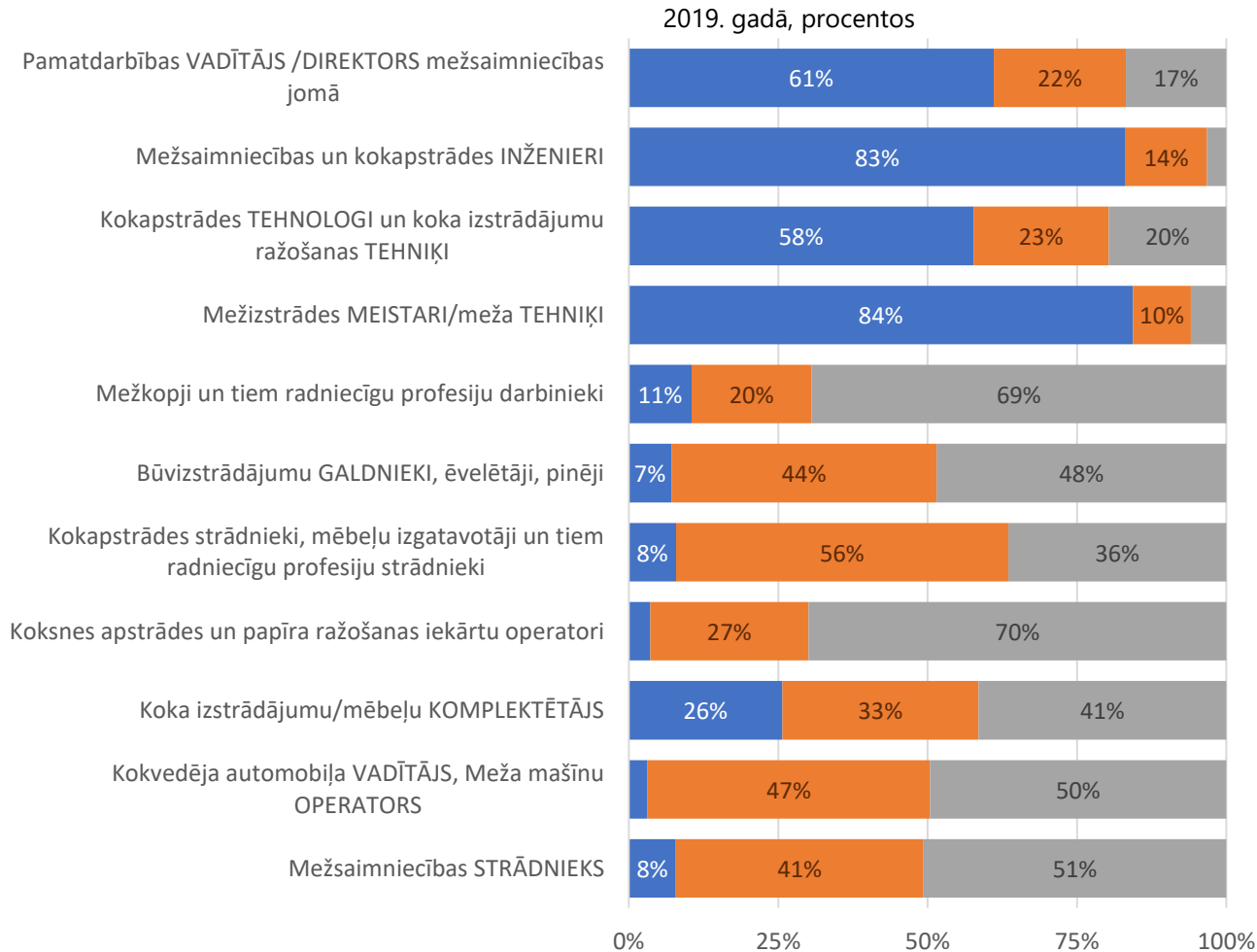

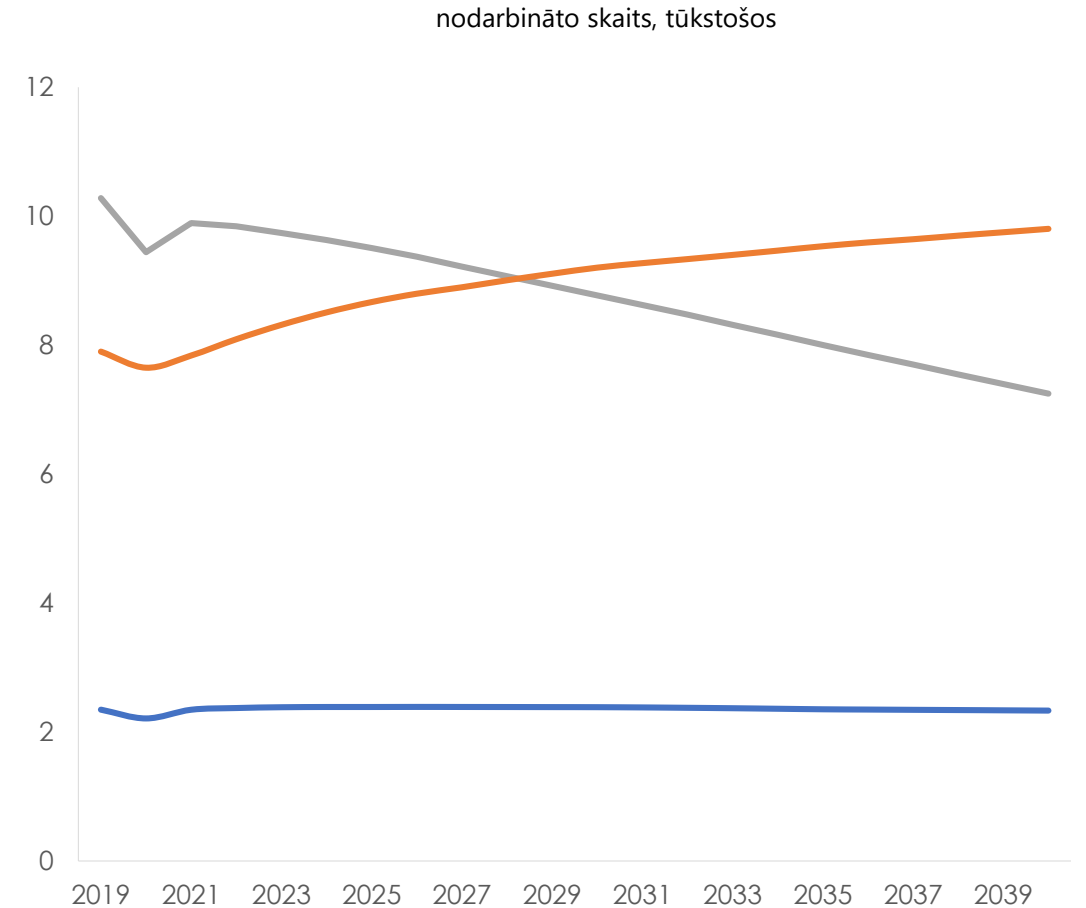
Ekonomikas ministrija

IZGLĪTĪBAS PIEPRASĪJUMS KOKRŪPNIECĪBAS NOZARES SAISTĪTĀS PROFESIJĀS

Transporta un uzglabāšanas nozares profesijās nodarbināto izglītības profils

Darbaspēka pieprasījums transporta un uzglabāšanas nozares profesijās sadalījumā pēc izglītības līmeņa

Avots: CSP dati, EM prognozes (2020)

■ Augstākā izglītība ■ Profesionālā vidējā izglītība un arodizglītība ■ Vidējās vispārējā un pamatizglītība

Ekonomikas ministrija

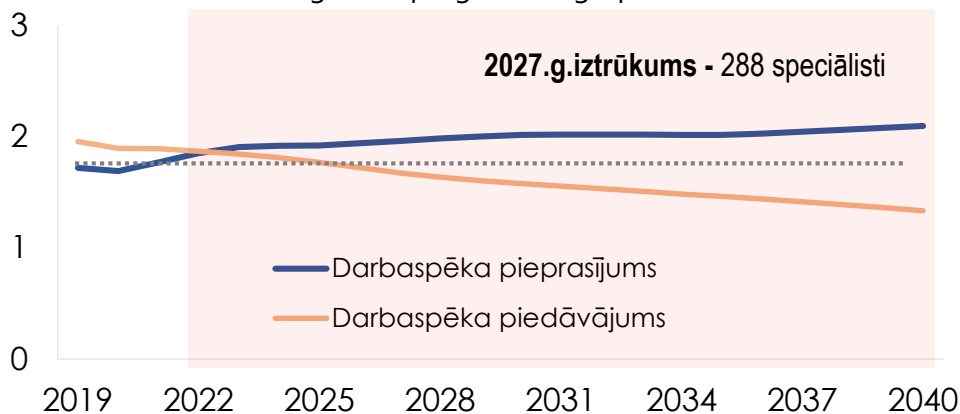
DARBASPĒKA PIEPRASĪJUMS UN PIEDĀVĀJUMS AR PROFESIONĀLO VIDĒJO UN ARODIZGLĪTĪBU KOKRŪPNIECĪBAS NOZARES IZGLĪTĪBAS PROGRAMMU GRUPĀS

DARBASPĒKA PIEPRASĪJUMS UN PIEDĀVĀJUMS

tūkstošos

Izglītības programmu grupā «Mežsaimniecība»

2027.g.iztrūkums - 288 speciālisti

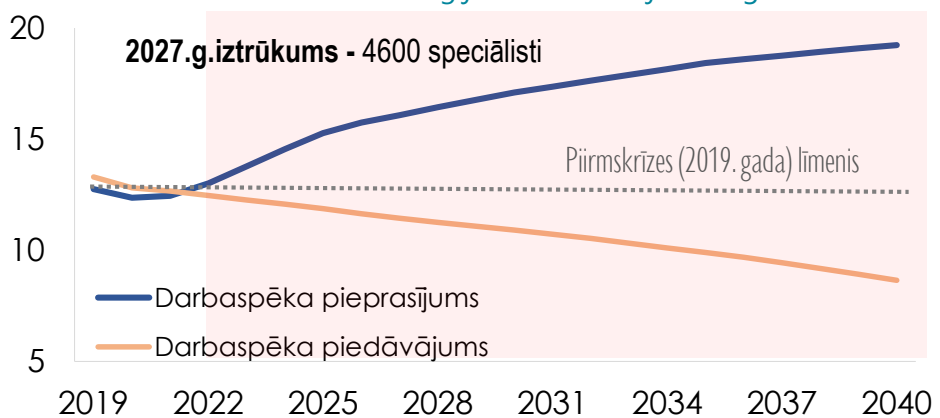

Uzņemti
2019./2020. m.g.
108

Absolventi
2019./2020. m.g.
21

Izglītības programmu grupā «Kokapstrādes, poligrāfijas, stikla un citu materiālu ražošanas tehnoloģijas un izstrādājumu izgatavošana»

2027.g.iztrūkums - 4600 speciālisti

Uzņemti
2019./2020. m.g.
278

Absolventi
2019./2020. m.g.
146

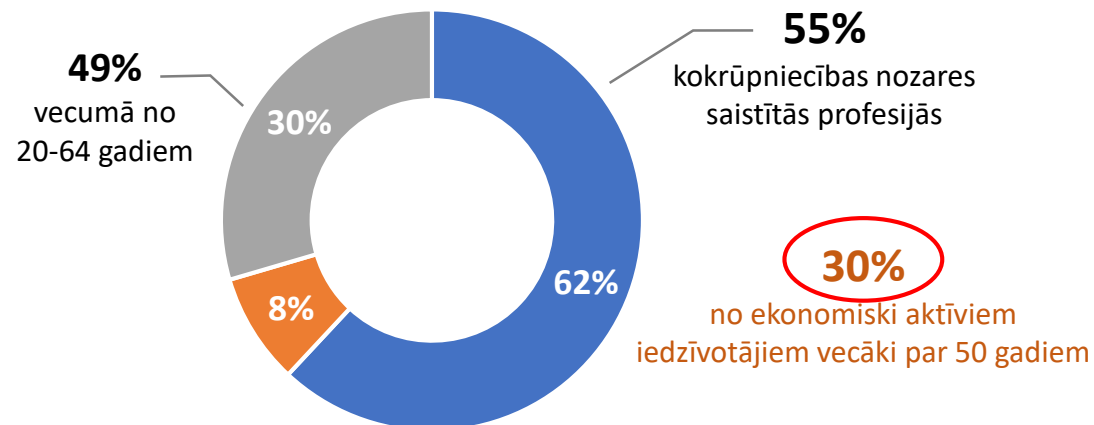
Avots: EM prognozes (2020)

Avots: CSP

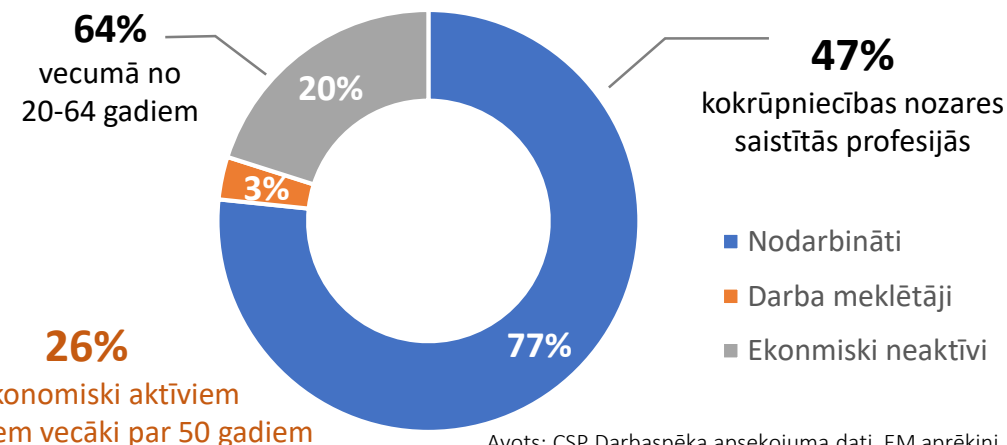
IEDZĪVOTĀJU SADALĪJUMS PĒC EKONOMISKĀS AKTIVITĀTES

2019. gadā, procentos

ar iegūtu izglītību izglītības programmu grupā «Mežsaimniecība»

ar iegūtu izglītību izglītības programmu grupā «Kokapstrādes, poligrāfijas, stikla un citu materiālu ražošanas tehnoloģijas un izstrādājumu izgatavošana»

Avots: CSP Darbaspēka apsekojuma dati, EM aprēķini

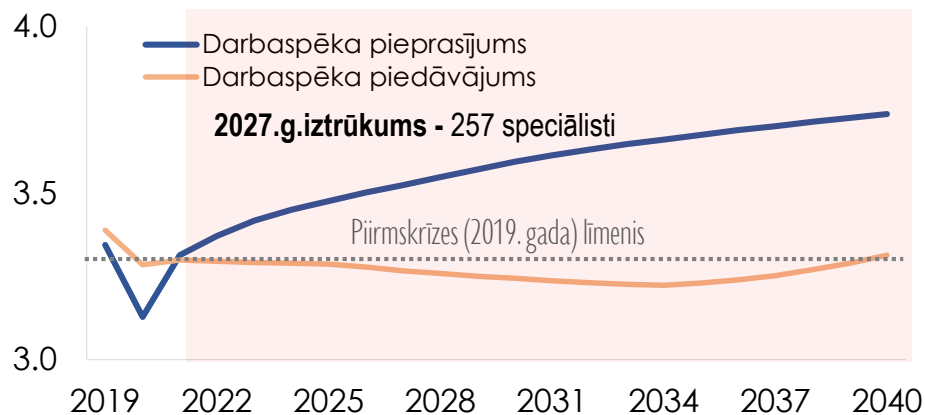
Ekonomikas ministrija

DARBASPĒKA PIEPRASĪJUMS UN PIEDĀVĀJUMS AR AUGSTĀKO IZGLĪTĪBU KOKRŪPNIECĪBAS NOZARES IZGLĪTĪBAS PROGRAMMU GRUPĀS

DARBASPĒKA PIEPRASĪJUMS UN PIEDĀVĀJUMS

tūkstošos

Izglītības programmu grupā «Mežsaimniecība»

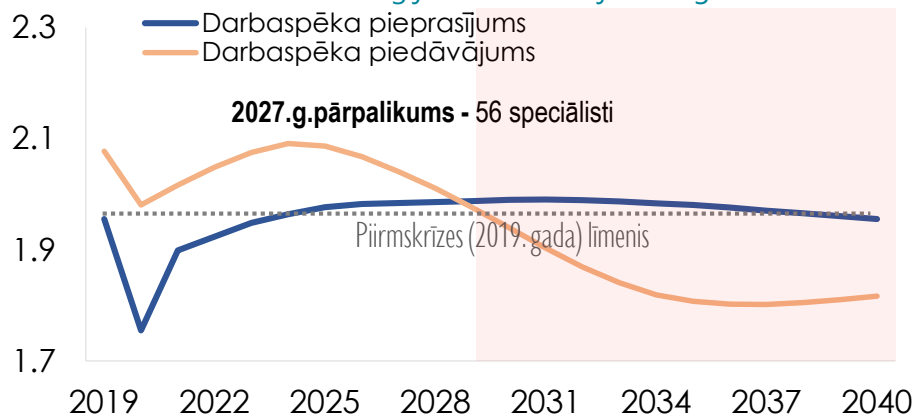
Imatrikulēti
2019./2020. m.g.

155

Absolventi
2019./2020. m.g.

68

Izglītības programmu grupā «Kokapstrādes, poligrāfijas, stikla un citu materiālu ražošanas tehnoloģijas un izstrādājumu izgatavošana»

Imatrikulēti
2019./2020. m.g.

28

Absolventi
2019./2020. m.g.

16

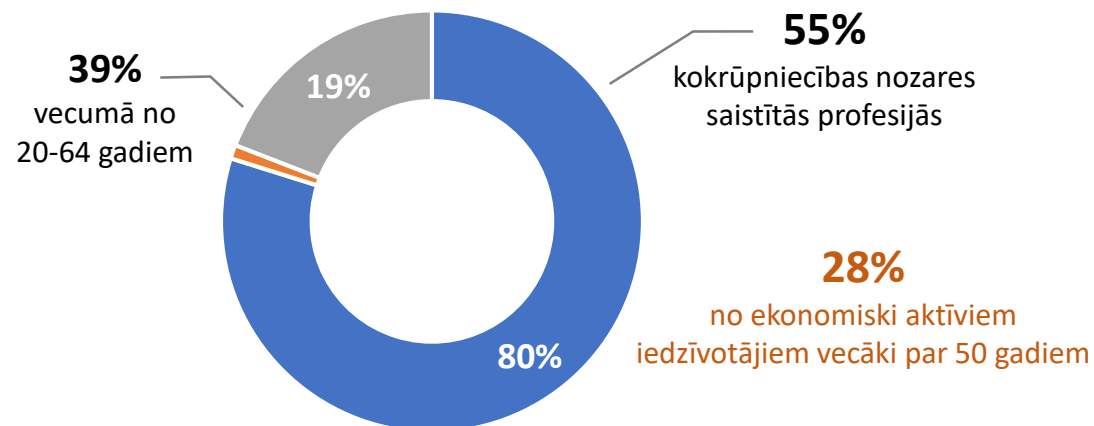
Avots: EM prognozes (2020)

Avots: IZM

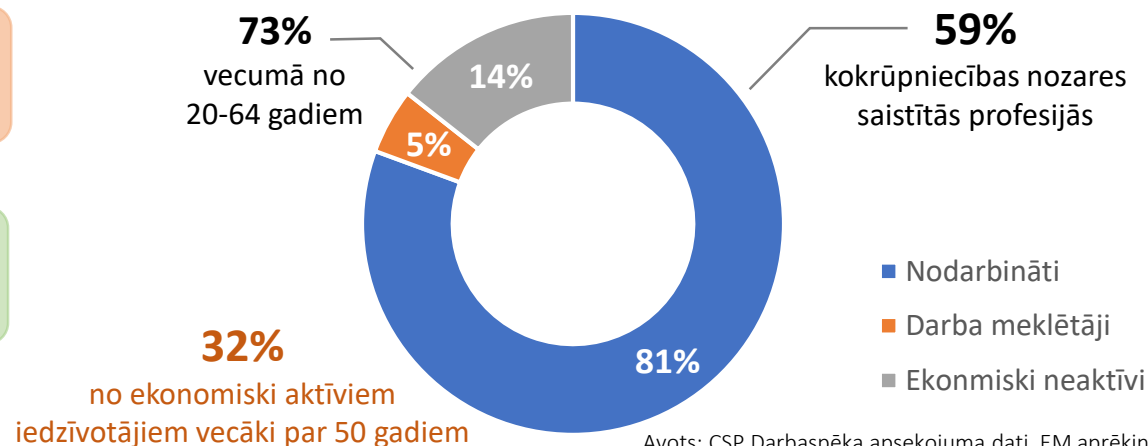
IEDZĪVOTĀJU SADALĪJUMS PĒC EKONOMISKĀS AKTIVITĀTES

2019. gadā, procentos

ar iegūtu izglītību izglītības programmu grupā «Mežsaimniecība»

ar iegūtu izglītību izglītības programmu grupā «Kokapstrādes, poligrāfijas, stikla un citu materiālu ražošanas tehnoloģijas un izstrādājumu izgatavošana»

Avots: CSP Darbaspēka apsekojuma dati, EM aprēķini

Ekonomikas ministrija

KOPSAVILKUMS

- ✓ Sagaidāms, ka ekonomiskās aktivitātes tautsaimniecībā varētu atgriezties pirmskrīzes līmenī jau ap 2022. gadu. Mežsaimniecības/mežsaimniecības nozarē – līdz 2021. gadam, kokapstrādē – ap 2022. gadu, bet mēbeļu rūpniecībā – līdz 2024. gadam.
- ✓ Kaut arī kokrūpniecības nozare kopumā ir mazāk cietusi no Covid-19 pandēmijas, tomēr ietekme uz nozari var būt vērojama vidējā/ilgtermiņā. Krīzei ieilgstot un pieaugot nenoteiktībai par ekonomikas atlabšanu, vidējā termiņā var samazināties ilgtermiņa patēriņa preču pieprasījums, kas var atstāt ietekmi uz atsevišķiem kokrūpniecības nozares segmentiem.
- ✓ Aktivitāti darba tirgū izdosies atjaunot nākamo 1-2 gadu laikā, tomēr atsevišķos kokapstrādes nozares segmentos (piemēram, mēbeļrūpniecībā) var arī neatgriezties pirmskrīzes līmenī, jo nozares izaugsme vairāk būs balstīta produktivitātes pieaugumu. Jāņem vērā, ka Covid-19 krīze ir paātrinājusi ekonomikas digitalizācijas tendences un darbavietu automatizāciju, līdz ar to jaunā darbavietu/prasmju struktūra var atšķirties no tās, kāda tā bija pirms krīzes.
- ✓ Demogrāfijas procesi turpina uzturēt spiedi darba tirgū, līdz ar to atsevišķās kokapstrādes nozares saistītās specialitātēs darbaspēka nepietiekamības riski joprojām saglabājas augsti. Vidējā termiņa izteiktākā darbaspēka nepietiekamība var būt vērojama : kokapstrādes strādnieki, mēbeļu izgatavotāji un tiem radniecīgās profesijās; koksnes apstrādes un papīra ražošanas iekārtu operatori; mežkopju un tiem radniecīgās profesijās; koka izstrādājumu/mēbeļu komplektētāju profesijās.
- ✓ Gan vidējā, gan ilgtermiņā darbaspēka pieprasījums mežsaimniecības un kokrūpniecības nozarēs turpinās pārstrukturēties par labu augstākās kvalifikācijas specialitātēm. Tāpat sagaidāms darbaspēka pieprasījuma pieaugums gan pēc speciālistiem ar augstāko izglītību, gan profesionālo vidējo un arodizglītību. Pieprasījums samazināsies pēc darbiniekiem ar vidējo vispārējo izglītību un pamatizglītību – 2019. gadā vairāk nekā 2/5 (44%) no kokapstrādes nozares profesijās nodarbinātajiem bija vidējā vispārējā izglītība.
- ✓ Gan vidējā, gan ilgtermiņā var veidoties darbaspēka iztrūkums pēc speciālistiem ar vidējo profesionālo vai arodizglītību «Mežsaimniecība» un «Kokapstrādes, poligrāfijas, stikla un citu materiālu ražošanas tehnoloģijas un izstrādājumu izgatavošana» izglītības programmu grupās, kā arī augstāko izglītību «Mežsaimniecība» izglītības programmu grupā.
- ✓ Vienlaikus ilgtermiņā darbaspēka nepietiekamības riski var būt vērojami augstākās izglītības programmu grupā «Kokapstrādes, poligrāfijas, stikla un citu materiālu ražošanas tehnoloģijas un izstrādājumu izgatavošana».

Ekonomikas ministrija

PALDIES!

Ekonomikas ministrija

Adrese: Brīvības iela 55, Rīga, LV-1519

Tālrunis: +371 6 7013 100

Fakss: +371 6 7280 882

E-pasts: pasts@em.gov.lv

Mājaslapa: www.em.gov.lv

Twitter: @EM_gov_lv, @siltinam

Youtube: <http://www.youtube.com/ekonomikasministrija>

Facebook: <http://www.facebook.com/atbalstsuznemejiem>